

Skolesundhedsplejersken - Hvad laver hun?

Alle folkeskoler har tilknyttet en sygeplejerske eller en sundhedsplejerske, men for nemheds skyld nævnes kun sundhedsplejersken i resten af artiklen. De fleste kommuner ansætter da også sundhedsplejersker på skolerne, og tilrettelægger deres arbejde således, at de både tilser spædbørn og skolebørn. Dette giver mulighed for at forældre og børn kender skolens sundhedsplejerske når de starter i skolen.

Sundhedsstyrelsen har lavet nogle retningslinier for sundhedsplejerskens arbejde, hvori der står hun skal yde:

- * Regelmæssige undersøgelser (f.eks. syn, hørelse, højde og vægt) og sundhedssamtaler til børnene.
- * Supplerende undersøgelser af og vejledning til børn og unge med særlige behov.
- * Sundhedspædagogisk indsats vedrørende almen sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse.
- * Konsulentbistand i sundhedsmæssige spørgsmål, herunder hygiejne.

Ud over dette tilbydes skolebørn en indskolings- og en udskolingsundersøgelse af kommunallægen, før i tiden kaldet skolelægen.

Om sundhedsplejersken ser det enkelte barn hvert år, afhænger af hvordan politikerne i de enkelte kommuner prioriterer det forebyggende arbejde på skolerne. I mange kommuner springer man visse klassetrin over.

I erkendelse af, hvor vigtigt det er fra starten af skoleforløbet, at finde de børn der har særlige behov, laver sundhedsplejersken mange steder en større undersøgelse af børnene i børnehaveklassen eller i 1. klasse. Her undersøges børnenes sansemotoriske udvikling, idet det er kendt viden, at denne udvikling har betydning for børnenes indlæringssevne. Det er vigtigt at forældrene deltager ved denne undersøgelse, da børnene sjældent selv kan svare på de spørgsmål der evt. dukker op, og for at man i fællesskab kan finde ud af, hvordan barnet kan støttes optimalt på eventuelle svage områder.

På de følgende klassetrin er forældre sjældent med ved undersøgelserne, men bliver altid orienteret om hvornår de finder sted. Inden en klasse kommer til undersøgelse taler sundhedsplejersken med klasselæreren om, hvordan klassen fungerer, og om der er elever som hun skal være særlig opmærksom på.. Eleverne får altid sedler med hjem, hvor forældrene har mulighed for at komme med spørgsmål eller kommentarer. Tilbage meldinger til forældrene sker ofte kun hvis sundhedsplejersken ikke finder alt i orden, så INTET NYT ER GODT NYT i denne sammenhæng.

På de små klassetrin foregår samtalerne med børnene ofte i små grupper, for også at få et indtryk af hvordan børnene fungerer sammen. På de større klassetrin, hvor børnene begynder at være mere blufærdige, kan det være en fordel at tale med dem enkeltvis.

På mange skoler bruges sundhedsplejersken også til at undervise børnene, dels i små grupper, dels klassevis, men også ved større arrangementer som har med sundhedsorienterede emner at gøre.

I gamle dage skulle børnene have tøjet af, når de kom til undersøgelse hos sundhedsplejersken, og de skulle til skolelæge hvert år. Dengang brød børnene sig ikke om at komme til sundhedsplejerske. I dag har vi en helt anden status hos børnene, og vi beder dem heller ikke om at tage tøjet af. Mange børn kommer på vores kontor for lige at spørge om noget, eller vise os deres sidste nye sår. Små børn der trænger til lidt omsorg, eller større børn der vil flytte hjemmefra er eksempler på hvad en sundhedsplejerske i dag også tager sig

af. Forældre ringer også og beder om råd og vejledning, og skønnes det nødvendigt kan sundhedsplejersken komme på besøg i hjemmet. Så sundhedsplejersken tager sig af både det fysiske, det psykiske og det sociale, men da der går lang tid imellem hun undersøger børnene, er samarbejdet med forældrene og lærerne helt afgørende for hendes arbejde.